

Language consultations: electronic database

<http://www.valodaskonsultacijas.lv/en/questions/845>

Question	Vai pēc nedēļas jau Ziemsvētki vai Ziemassvētki ?
Answer	<p>Lai arī Ziemassvētki ir biežāk lietots saliktenis, literāri vārdi ir gan Ziemsvētki, gan Ziemassvētki.</p> <p>Vārdi <i>Ziemsvētki</i> un <i>Ziemassvētki</i> ir salikteņi. Salikteņus latviešu valodā darina, apvienojot vismaz divus patstāvīgus vārdus, kā:</p> <p><i>galvaskauss</i> (<i>galvas+kauss</i>), <i>saulesbrilles</i> (<i>saules+brilles</i>), <i>Ziemassvētki</i> (<i>Ziemas+svētki</i>), vai patstāvīgu vārdu celmus, kā:</p> <p><i>galvgalis</i> (<i>galv+galis</i>) , <i>saulgrieži</i> (<i>saul+grieži</i>) , <i>Ziemsvētki</i> (<i>Ziem+svētki</i>).</p> <p>Latviešu valodā nereti līdzās funkcionē gan salikteņi, kuros pirmā komponenta galotne ir pilnīgi saglabāta (arī īsināta, piemēram, <i>sētsvidus</i>) un veic interfiksa funkciju (<i>saulessstars</i>), gan tādi salikteņi, kuros pirmā komponenta galotne ir elidēta (<i>saulstars</i>). Iespējams, saliktenī <i>Ziemsvētki</i> vārdā <i>ziemas</i> galotne -as elidēta pēc analogijas ar darinājumu <i>Vasar svētki</i>, kur elidēta pirmā komponenta <i>vasaras</i> galotne -as.</p> <p>Jāteic, mūsdienu valodas praksē, tostarp arī kalendārā un likumā „Par svētku, atceres un atzīmējamām dienām”, nostiprinājies saliktenis <i>Ziemassvētki</i>.</p>
Sources	<p><i>Latviešu literārās valodas vārdnīca</i>. 8. sēj. Atb. red. L. Ceplītis. Rīga : Zinātne, 1996, 627., 630. lpp.</p> <p>Vulāne, A. Vārddarināšana. <i>Latviešu valodas gramatika</i>. Atb. red. D. Nītiņa, J. Grigorjevs. Rīga : LU Latviešu valodas institūts, 2013, 198., 202., 249.–251. lpp.</p> <p>Ceplītis, L., Miķelsone, A., Porīte, T., Raģe, S. <i>Latviešu valodas pareizrakstības un pareizrunas vārdnīca</i>. Rīga : Avots, 2007, 237., 711., 712., 840., 868. lpp.</p> <p><i>Valodniecības pamatterminu skaidrojošā vārdnīca</i>. Atb. red. V. Skujīna. Rīga : LU Latviešu valodas institūts, 2007, 338. lpp.</p>

